

ŠELMY

ŠELMY MEDVĚDOVITÉ

Medvědi patří k nejoblíbenějším zvířatům v zoologických zahradách a také ta olomoucká už brzy po svém založení v kolekci zvířat vždy nějaký druh medvědů měla. Jako první to byl samozřejmě zástupce naší fauny **medvěd brtník**. V roce 1959 k nám přišel první pár těchto šelem. Medvědi nejprve sídlili ve zvířinových vozech zapůjčených z cirkusu. Teprve o rok později byli přemístěni do nově postavené mřížové klece v roklí pod pavilonem opic. Do historie vstoupil v šedesátých letech pár Miša a Madla pravidelně na začátku ledna přivádějící na svět medvíďata. Ze starého deníku evidence je zřejmé, že se medvíďata relativně velmi brzo prodávávala, což je z našeho dnešního pohledu vcelku nepochopitelné, protože v současné době se vždy snažíme ukázat návštěvníkům matky s mláďaty co nejdéle. Chovatelský postup byl ale v tu dobu následující: medvědice porodila svá mláďata v kotci v dřevěné boudě oddělena od medvěda, který byl vedle v mřížové kleci. Jakmile medvíďata začala být pohyblivá a přijímala sama potravu, bylo nutno je odstavit. Z důvodu jejich bezpečnosti nebylo možné spojit je s matkou i s otcem dohromady. Návštěvníci mohli medvíďata vidět v kleci na dětském hřišti nebo v některém z venkovních výběhů pavilonu opic, avšak bylo nutné je prodat dříve, než jejich pobyt v kleci začal být nebezpečný. Na počátku roku 1970 byl tento pár medvědů přesunut do brněnské zoo. V roce 1964 zoo dostala nabídku na pár **medvědů ledních**, ale musela ji odmítnout pro absenci vhodných prostor.

První **medvědi ušatí** přišli ze Zoo Lešná v dubnu 1970 jako odrostlá mláďata a zpočátku byli také ubytováni ve staré mřížové kleci. Nový medvědinec byl postaven v roce 1977. Z dnešního pohledu bychom tuto stavbu nepovažovali za příliš esteticky zdařilou, ale na tehdejší dobu byla velmi pokroková a došlo v ní v roce 1981 i k jejich rozmnožení. Mládě bohužel uhynulo následkem úrazu způsobeného samcem. Chov tohoto druhu byl ukončen v říjnu 1983 prodejem do Maďarska.

V tomtéž roce jsme získali z bývalé NDR nejprve samičku a potom i samečka impozantního **medvěda kodiaka**, největšího druhu z medvědovitých šelem. Jednalo se samozřejmě o mláďata, protože transport dospělého jedince je těžko realizovatelný, což jsme si později také vyzkoušeli. 30. června 1991 jsme dostali darem od kanadského občana pana Hutky dvě mláďata **medvěda baribala**, narozená přímo v Kanadě. Medvíďata byla zpočátku umístěná v pavilonu šelem, ale později se přestěhovala na medvědinec, kde jsme po určité době měli dva druhy medvědů. Bohužel oba samci v roce 1997 ovdověli, ale dopárovali jsme už jen samce baribala, ke kterému přijela z Říma v říjnu 2006 šestnáctiletá medvědice Mary. Vzhledem k věku obou baribalů už tento pár neměl perspektivu dalšího chovu a zvířata byla chována jen k expozičním účelům. O starého samce kodiaka projevil zájem kolegové ze zoo v Duisburgu, kam byl v roce 2008 prostřednictvím firmy Marlies Slotty převezen. Při přesunu měl hmotnost 930 kg, a byl tak asi jedním z nejtěžších kodiaků na světě.

Dne 28. června 2010 byl oficiálně otevřen výběh pro arktické vlky a medvědy baribaly, do kterého jsme naše baribaly přestěhovali, a tím jsme jejich život zásadně změnili. Zatímco původně měli jen malý betonový výběh s bazénem a výhled na terasu pro návštěvníky, nový výběh je přírodní travnatý s lesním porostem, potůčkem a výhledem do okolí. Po úhynu starého baribala Miši v dubnu 2012, jsme hned v květnu získali ze soukromého zařízení v Belgii mladého medvěda jménem Mino a následně se podařilo v červnu 2013 zakoupit malou medvědici Tracy přímo z USA. Tento pár se v loňském i letošním roce neúspěšně pokusil o rozmnožení a stará samice Mary si v novém výběhu užívá zaslouženého medvědího důchodu.

Posledním dosud nezmiňným druhem medvědů, kteří kdy byli chováni v olomoucké zoo, je **medvěd malajský**. Tento druh žije ze všech medvědů nejbliže k rovníku, je nejmenší a má ve své potravě nejvíce zastoupenou rostlinnou složku. První pár se do Olomouce dostal v roce 1988 ze Zoologické zahrady Ústí nad Labem, která přivázela tato jihoasijská zvířata přímo z Vietnamu. Brzy jsme se dočkali i odchovu. Medvědice Bára odchovála až své druhé mládě narozené v roce 1995 – samečka Tedyho, avšak jejich otec následně uhynul. Za Tedyho jsme z Ústí nad Labem získali jiného samce jménem Toro. Ten se stal otcem dalších medvíďat, tentokrát dvou samiček (2000 Sindy neboli Haná, 2004 Ája). V roce 2014 Toro uhynul. V současné době máme jen samičku tohoto vzácného druhu medvěda, kterou necháváme v klidu dožít v jednom z nejstarších pavilonů, který nutně vyžaduje rekonstrukci.

Medvěd brtník

Medvěd kodiak Barbuča

Medvěd baribal Tracy